

JERUSALEMIN PORTILLA

Kun Kristus aasintammalla ratsastaen saapui Jerusalemiin viettämään pääsiäistä (Matt. 21:1–11), eräs vaihe Hänen maanpäällisessä vaelluksessaan päättyi ja alkoi uusi. Kaikki oli johtanut Kristusta tähän uuteen vaiheeseen: Jumalan valtakunnan julistaminen, ihmeteot ja opetus. Kaikki vanha saa täyttymyksensä tulevasta viikosta, jolloin Kristus kohtaa kuoleman ja ylösnousemuksen. Samoin erään laskutavan mukaan suuri paasto päättyy ennen palmusunnuntaita, jolloin entisestään korostuu, että pääsiäistä edeltävä suuri viikko on kokonaisuudessaan – paastoineen – oma vaiheensa pääsiäisen vietoissa.

Ratsastus Jerusalemiin on erityisen merkityksellistä jo siksi, että Jerusalem on paljon muuta kuin vain eräs kaupunki maailmankartalla. Se on pyhä kaupunki, Jumalan oma nimikkokaupunki maailman kaikkien kaupunkien joukossa – kaupunki, joka ennen kaikkia muita oli kutsuttu ottamaan vastaan maailman Vapahtajan. Mutta kuinka kävikään? Kristus huokaisee: “Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niin kuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet” (Matt. 23:37).

Palmusunnuntain ikoni korostaa sitä kaksinaista suhdetta, jolla Jerusalem otti vastaan niin Jumalan Pojan kuin Hänen profeettansakin ennen Häntä. Toisaalta siinä on kuvattu kaupungin portilla odottava juhlaansa. Tämä väkijoukko haluaa vastaanottaa Kristuksen maallisena hallitsijana, maallisen onnen tuojana, mutta pettymyksen valtaamana ja valtaapitäviä peläten se vaatii Hänen ristiinnaulitsemistaan ennen kuin viikkokaan on vierähtänyt.

Toisaalta ikoni kuvaa pieniä lapsia, jotka levittävät innoissaan Kristuksen tielle vaatteita ja katkovat puista palmunlehviä ilojuhlan kunniaksi. Evankeliumi kertoo myös kuinka juuri lapset huusivat pyhäkössä: “Hoosianna Daavidin pojalle” (Matt. 21:15). Näin hihkuen he närkästyttivät ylipapit ja kirjanoppineet – nuo “aikuiset” ja maailman silmissä viisaat, jotka eivät lopulta halunneet ottaa vastaan totuutta Kristuksessa. Totuuden voi ottaa vastaan vain ihminen, joka nöyryy sen edessä lapsen kaltaiseksi. Niinpä Kristus totesi: “Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen” (Matt. 21:16).

Kirkko on Uusi Israel ja Uusi Jerusalem, Jumalan erityinen perintöosa maailmassa. Kirkko on totuuden pylväs ja perustus maailmassa, mutta ei maailmasta, sillä Kristuksen valta ja kuninkuus eivät ole tästä maailmasta. Se ei myöskään ole tätä maailmaa varten, sillä maailma ei ole itseään varten. Kaikki, mikä on olemassa itseään varten, on kuollutta ja itseensä sulkeutunutta – pelon sävyttämää henkiinjäämistäistelua ja häilyväisen onnen tavoittelua. Maailma ja elämä saa tarkoituksensa vain Jumalasta. Kristuksessa maailma saa syyn ja voiman astua ulos itseltään. Maailman tarkoitus löytyy Kirkosta ja tulevasta ajasta.

Suuri paasto asettaa ihmisen samankaltaiseen asemaan suhteessa Kristukseen kuin missä Jerusalemin kansa oli palmusunnuntaina kaupunginportin edustalla. Se tarjoaa ihmiselle mahdollisuuden valmistautua ottamaan katumuksen ilosanoma ja pelastava totuus vastaan. Ihminen voi heittäytyä Jumalan lasten vapauteen ja kieltämällä maailman voittaa sen Kristuksessa itselleen.

Ihmisellä on myös toinen mahdollisuus. Hän voi suhtautua Kirkon “maailmakielteiseen” opetukseen yhtä penseästi kuin jäyhä juhlaansa Jerusalemissa ja hylätä se sekä näin kieltää Kristus. Hän voi käpertyä omaan “aikuisen” itseriittoisuuteensa, maalliseen viisauteensa ja pelonsekaiseen moralismin hapattamaan maailmaansa. Tässä jälkimmäisessä tapauksessa hän saattaa viimeisenä päivänä kuulla ikään kuin kaikuna Kristuksen traagisenhellyttävät sanat:

“Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niin kuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.”

Palmusunnuntai osoittaa suuren paaston päämäärän. Päämääränä on ihmisen tahdon nöyryyttäminen eli inhimillisen tahdon asettaminen oikeaan suhteeseen Jumalan tahdon ja totuuden kanssa ja näin oikeaan suhteeseen myös maailman kanssa. Vasta tämän jälkeen ihminen voi olla kuin nuo riemuitsevat lapset Jerusalemin porteilla ja kohdata oman Vapahtajansa sekä ristinkuolemassa että ylösnousemuksessa: “Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan. Sentähden, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa” (Matt. 18:3–4).

Markus Paavola